

Vereniging PowNed

Amsterdam

Jaarverslag 2016

INHOUDSOPGAVE

Pagina

BESTUURSVERSLAG DOOR HET BESTUUR

3

JAARREKENING 2016

Balans per 31 december 2016	14
Exploitatierekening 2016 (2015)	16
Kasstroomoverzicht over 2016 (2015)	17
Toelichting algemeen en grondslagen	18
Toelichting op de balans per 31 december 2016	25
Toelichting op de exploitatierekening 2016 (2015)	31
Toelichting op de exploitatierekening 2016 volgens categoriale indeling	38
Toelichting op de nevenactiviteiten per cluster 2016	39
Overige gegevens	40
Controleverklaring	41

Bestuursverslag door het bestuur.

Voorwoord

Hopla, is ie weer. Het jaarverslag van PowNed. Over 2016 dit keer. Het jaar dat wij druk bezig zijn geweest met de transitie naar online. In ons vorige jaarverslag maakten we hier al melding van, dit jaar hebben we echt spijkers met koppen kunnen slaan. Daar hebben we hard voor gevochten en daar zijn we trots op. Maar later meer hierover.

Want het was me het jaartje weer wel. Neem nou dat referendum over het associatieverdrag met Oekraïne. Het werd een duidelijk nee en de gevestigde orde was in shock. Waarom, is ons overigens nog steeds een raadsel. Wie immers een beetje het gevoel heeft met wat er leeft in Nederland, zag de uitslag al van verre aankomen.

Brexit, alweer zo'n verrassing. Voor hen die het pretenderen te weten. Evenals de verkiezing van Donald Trump. Zo'n beetje iedere zich respecterende publieke omroep was naar Amerika afgereisd om verslag te doen van de eerste vrouwelijke president van de Verenigde Staten. Ze stonden echter allemaal op het verkeerde feestje. Allemaal!

Het is tekenend voor de arrogantie van de media. Het lijkt erop dat ze ieder gevoel met de werkelijkheid zijn verloren. En het dan nog gek vinden dat "het volk" steeds vaker op zoek gaat naar eigen bronnen. Wat rest is een klaagzang. Een klaagzang over media als GeenStijl, The Post Online en PowNed. Zomaar een citaat uit Reporters Online: "Noem het de misbegrepen erfenis van Pim Fortuyn, wiens 'ik zeg wat ik denk en ik doe wat ik zeg' al snel ontaardde in de destructieve, moedwillig botte horkerigheid van Geenstijl en Powned."

Voilà, het hoge woord is eruit. Waarom de hand in eigen boezem steken? Een zondebok proberen aan te wijzen is immers veel gemakkelijker. Ooit was de krant een meneer, tegenwoordig bungelen journalisten ergens onderaan de sociale ladder. Niet dat dat terecht is, maar eens in de spiegel kijken, zou zeker geen kwaad kunnen.

Door het continue propageren van het 'wir schaffen das' hebben de media zichzelf buitenspel gezet. Mensen haken af. Omdat ze een werkelijkheid krijgen voorgeschoteld die niet in overeenstemming is met wat zij dagelijks meemaken. Het jaar 2016 is wat dat betreft een historisch jaar geweest. En toen was daar in november opeens die ingezonden brief van Shula Rijxman in de Volkskrant. De baas van de NPO vroeg zich hardop af of de omroepen nog wel weten wat er speelt op straat. Of worden alleen de hoger opgeleide, kosmopolitische Nederlanders gehoord?

Haar pleidooi leidde natuurlijk weer tot een storm van kritiek. We hadden toch immers Frans Bauer al, wierp Matthijs van Nieuwkerk haar tegen. Hoe aanmatigend wil je het hebben? Maar tegelijkertijd bewees het wel dat Rijxman een open zenuw te pakken had.

Niet dat PowNed de boel kan veranderen. Daarvoor ontbreekt het ons domweg aan zendtijd op een prominente plek. Maar we houden de boel wel scherp. En dat zullen we gedurende deze concessieperiode ook blijven doen. Misschien niet zozeer op televisie, maar zeker wel online.

Dat gezegd hebbende presenteer ik u met gepaste trots ons nieuwe jaarverslag. Wij verantwoorden hiermee niet alleen het gevoerde beleid, maar doen ook een beknopt verslag van het afgelopen jaar en kijken we vooruit op de toekomst. Veel leesplezier.

Dominique Weesie
Voorzitter en directeur

1. Missie

De missie van omroep PowNed is leidend in de keuzes die wij maken. Wat die missie precies inhoudt? Simpel: op een journalistieke wijze willen wij een compleet nieuwe generatie kijkers, lezers en luisteraars bedienen. Een groep die voor ons aantreden nauwelijks haar weg naar de publieke omroep wist te vinden.

Dat doen wij op een manier die tot voor kort niet bestond in Hilversum. PowNed biedt namelijk tegenwicht aan de gevestigde politieke, bestuurlijke en journalistieke belangen in Nederland. En daarmee willen wij een bijdrage leveren aan de pluriformiteit in nieuwsvoorziening, door het bieden van originele, nuchtere, ongebonden, confronterende en satirische nieuwsgaring.

Met het PowNews hebben we vooral de hoger opgeleide man naar Hilversum gehaald. Dat blijkt niet alleen uit de dagelijkse rapportages van de Stichting Kijkonderzoek (SKO), maar is nog eens onderschreven door het Sociaal en Cultureel Planbureau.

Tendentieus, ongefundeerd en nodeloos kwetsend? Nee, maar wel rauw, provocerend, intelligent, dwars en ongecensureerd. PowNed streeft naar journalistieke programma's die uitdagend zijn, maar altijd intelligent en met humor gemaakt.

PowNed is ongrijpbaar. Omdat we onszelf en de wereld niet te serieus nemen. We lachen het nieuws uit. Door onze achterban te irriteren, te informeren en te amuseren. Met deze tongue-in-cheek manier van tegen de wereld aan kijken voorzien we in een behoefte. Onze stijl is harder en sneller, gelardeerd met humor, ironie en af en toe wat sensatie.

We zoeken de confrontatie en teisteren de macht. Liegende ministers, frauderende raadsleden, wereldvreemde rechters? Wij zorgen ervoor dat het niet onder de pet blijft. Omdat wij weten dat onze achterban de waarheid wel aankan. We zijn er niet bang voor om te roeren waar het stinkt. Ook als de wc-bril van goud is. Gewoon omdat het kan. En omdat het moet. Anders dan veel journalisten schurkt PowNed niet tegen macht aan, want macht corrupteert.

Onze programma's zijn uitermate herkenbaar en niet uitwisselbaar met de andere omroepen binnen het bestel. Daar waar je bij andere omroepen regelmatig het logo links bovenin in beeld nodig hebt om je te vergewissen van de afzender, is dit bij programma's van PowNed onmiddellijk duidelijk.

En ondanks onze bescheiden omvang was PowNed van begin af aan spraakmakend. Sterker nog: er is geen omroep waarover zoveel gepraat wordt als PowNed. Niet voor niets maken traditionele programma's vrijwel wekelijks gebruik van onze content om de discussie te kunnen voeren. Een discussie die zij zelf liever uit de weg gaan, maar die dankzij PowNed toch kan worden gevoerd. En dat vergroot onze impact als klein omroepje.

PowNed maakt tongen los en iedereen vindt er wat van. Je loopt ermee weg, of je haalt je neus ervoor op. Een middenweg bestaat niet.

2. Het jaar in een notendop

Het jaar 2016 dus. Zoals al in het voorwoord gesteld was het voor ons vooral een jaar van transitie naar online. Onze doelstelling moge duidelijk zijn: wij willen de eerste publiek omroep worden, die volledig is gericht op online distributie.

Daarvoor hebben we in 2016 een aantal zeer belangrijke stappen gezet. In februari maakten wij bekend binnen vijf jaar helemaal van televisie te willen verdwijnen. Wij deden dit, niet geheel toevallig, in de week dat BBC3 aankondigde te stoppen met lineaire televisie. De kans is namelijk groot dat NPO3 op termijn eenzelfde stap zal/moet maken.

Wij van PowNed zijn van mening dat je dit niet moet afwachten en de vlucht naar voren moet maken. En met de verkiezingsuitslag van 2017 in de hand zou het weleens sneller kunnen gaan dan menigeen durft te bevroeden. De PVV ziet de NPO het liefst helemaal verdwijnen en de VVD heeft al vaker gedreigd NPO3 op te willen heffen. Als de liberalen hun zin krijgen en er verder gaat worden bezuinigd op de publieke zenders, zal NPO3 het kind van de rekening worden.

Dus waarom niet vooruitlopen? Ons publiek zit immers allang online, lineair televisiekijken doen ze steeds minder. Uit de Media & Entertainment Outlook 2016-2020 van PWC blijkt dat het dagelijkse lineaire televisiekijken in de leeftijdsgroep 6-19 jaar sinds 2013 versneld daalt. Eenzelfde ontwikkeling is zichtbaar in de groepen 20-34 en 35-49 jaar.

De ambitie van de NPO om in de doelgroep 20-34 jaar 70% tot 80% te bereiken, is niet reëel zolang er niet fors wordt geïnvesteerd in online. Een mening die wordt onderschreven door de Raad voor Cultuur.

Netflix, Youtube en Facebook zijn de nieuwe kanalen. Neem Studio PowNed. Op televisie mochten we in 2016 blij zijn met een kijkcijfer van 250.000, terwijl we online met dezelfde filmpjes een meervoud bereikten. Dat is overigens niet zozeer de zender te verwijten. Het mediagedrag van jongeren is gewoon verschoven. En dus hebben wij besloten mee te verschuiven. Die verschuiving is ook nog eens financieel interessant. Bij een studioprogramma gaat de helft van de kosten immers naar techniek. Dat betekent dat als je de hele studiosetting eruit haalt en gaat werken met een zogenaamd bandprogramma, je veel geld kunt besparen. Voor dat geld kun je heel wat teams met een roze microfoon het land insturen.

Dat was ook de reden om in de zomer van 2016 te stoppen met Studio PowNed. We ontwikkelden een nieuw format genaamd De Week van PowNed. Een bandprogramma, wat ons veel geld bespaarde. Geld ook dat we konden inzetten voor instarts vanuit het land.

Het programma was redelijk succesvol, we haalden de pers met een aantal mooie primeurs, maar we wisten al snel dat de titel geen lang leven beschoren was. Het was namelijk een beetje hinken op twee gedachten. Zo wilden we dagelijks een aantal instarts voor online, maar vergde het wekelijkse tv-programma meer energie dan gedacht. En dat kannibaliseerde. Wat we zagen was dat de meeste aandacht toch uitging naar lineair, terwijl we juist het tegenovergestelde predikten.

Gevolg was wel dat we onze doelstelling van vier instarts per dag op internet niet haalden. Bij lange na niet zelfs. Op de achtergrond waren we echter alweer druk bezig met de volgende stap: die van het volledig online gaan. De NPO was echter nog niet zover.

Gelukkig werden we geholpen door de Raad voor Cultuur. In de adviesaanvraag aan staatssecretaris Dekker inzake de begroting over 2017 concludeerde de Raad dat de NPO niet heeft kunnen inspelen om het dalende bereik onder jongeren te stoppen. "Hierdoor is het nodig dat omroepen die zich op jongeren richten - of welke doelgroep dan ook die voornamelijk of louter online content consumeert - meer ruimte krijgen van de NPO om hun achterban of doelgroep online te bedienen. Dit geldt met name voor omroepen als bijvoorbeeld PowNed en VPRO," zo luidde het advies aan de staatssecretaris.

Toch zou het nog tot vlak voor Kerstmis duren alvorens wij definitief het groene licht kregen om vanaf 2017 onze online ambities te kunnen gaan verwezenlijken.

Dat betekent overigens niet dat we helemaal niet meer op televisie te zien zullen zijn. Zo maakten wij in het najaar van 2016 een succesvol vervolg op Niet Lullen Maar Poetsen #NLMP. Deze keer in het zuiden van het land. Een programma dat naadloos aansluit op de doelgroep van NPO3 en waarvan de zender ook graag een online afgeleide zou zien.

En dan was er nog de radio. Of beter gezegd Radio 1. Van 3FM en Radio 6 hadden we in 2015 al afscheid genomen. Nadat Erik de Vlieger wegens gezondheidsredenen in december van 2015 zijn taak moest neerleggen, moesten wij in allerijl op zoek naar een opvolger op Radio 1. Dat werd, tot ontzetting van velen, Prem Radhakishun.

Zijn doel? Met zijn programma Zwarte Prietpraat de luistercijfers terugbrengen naar nul. Prem faalde jammerlijk. Zwarte Prietpraat werd het best beluisterde nachtprogramma van alle publieke radiozenders met een marktaandeel van maar liefst 42,7 procent (bron: GfK/NLO).

Online dan. Zoals gezegd hebben we in 2016 vooral achter de schermen vol ingezet op de transitie naar online. Een zeer moeizame opgave, daar televisie in Hilversum nog altijd koning is en online een ondergeschoven kindje. Ter illustratie: van het totale budget van 780 miljoen euro dat jaarlijks richting NPO gaat, is slechts 20 miljoen euro beschikbaar voor online. Een schijntje. Bovendien ontbreekt het aan een heldere digitale strategie.

Om onze online ambities zo goed en zo kwaad als het kan toch te verwezenlijken introduceerden wij vlak voor de zomer een geheel nieuwe website. Een website ook die beter is ingericht op het uitserveren van online video's. Mobile first ook, aangezien inmiddels bijna 85 procent van ons verkeer afkomstig is van mobiele apparaten. Met name Facebook zorgt voor enorm veel verkeer.

Overigens zou de NPO het liefst willen dat programma's alleen via npo.nl te zien zijn. Wij van PowNed daarentegen maakt het niet uit waar we te zien zijn, als we maar te zien zijn. Of dat nu gebeurt via NPO Gemist, onze eigen portal, Facebook, YouTube, Twitter, of Instagram.

Mensen moeten niet op zoek gaan naar je content, je moet als merk daar zijn waar de mensen zijn. En dat is doorgaans niet via NPO Gemist, domweg omdat de beeldkwaliteit abominabel is. Op een smartphonescherm gaat het nog wel, maar wie op een laptop of tablet kijkt, kan de pixels bijna tellen. Terwijl YouTube en Facebook al jaren Full HD of zelfs 4K video's uitserveren.

Ons advies aan de NPO zou dan ook zijn de relatie met bedrijven als Facebook en YouTube te herzien. Facebook en YouTube zijn niet de vijand. Het is een gereedschapskist die wacht om opgepakt te worden...

3. Bestuur en vereniging

De omroepvereniging PowNed dan. Zoals bekend zijn wij door de ondergrens van 50.000 leden gezakt. En ontwikkelen wij ook geen activiteiten op het gebied van werving.

Het ledengebonden bestel is wat ons betreft al lang ten einde. Met dure marketingacties wordt dit bestel door de bestaande omroepen in stand gehouden. Het lid zijn van een omroep zegt al heel lang niets meer over de representativiteit in de samenleving. Het geld wordt echter wel op deze basis verdeeld.

Wij zijn in afwachting van een nieuw kabinet. Daarin willen we proberen dit onderwerp op de agenda te krijgen. Het gaat ons daarbij niet alleen om PowNed maar om de openheid van het bestel in zijn algemeenheid. Hilversum heeft uitdagers nodig om zich te kunnen blijven vernieuwen.

De vraag is of een nieuw kabinet op dit punt te motiveren is. De laatste jaren is er veel bezuinigd, maar van echte vernieuwing is geen sprake, dat zien we online maar ook op dit vlak. Maar .. we hebben nog tot 2021 !!

Er zijn naar onze mening voldoende mogelijkheden voor een andere inrichting van het bestel met het behoud van de bestaande redacties; denk bijvoorbeeld aan representatief onderzoek naar bereik, impact en waardering van individuele omroepen en/of de creatie van interne productiehuisen. Dit zijn prima oplossingen om het bestel te blijven voorzien van de noodzakelijke vernieuwing.

In het bestuur is nog steeds sprake van een vacature. Het vinden van een geschikte kandidaat, met het door ons gewenste profiel, blijkt moeilijker dan gedacht.

Vooruitblik van de omroep.

Bij het schrijven van dit jaarverslag zijn we alweer een paar stappen verder wat betreft onze online ambities. Zo kregen wij vlak voor Kerstmis te horen dat wij vanaf januari 2017 budget hebben gekregen om weer dagelijks nieuwsitems te maken in de vorm van het PowNews. Alleen dan wel online.

Een en ander betekent wel dat we per direct zijn gestopt met de Week van PowNed. Winplaats daarvan zijn we vanaf 9 januari weer dagelijks aanwezig met instarts vanuit het land. Het streven was vier instarts per dag, bij het schrijven van dit jaarverslag zitten we op 6,1 instarts per dag.

Ook op televisie zijn we weer dagelijks te zien. Zo maken wij een dagelijkse PowNews Flits van 6 minuten voor NPO 3. Het betreft een compilatie van het nieuws dat we gedurende de dag al online hebben uitgespeeld.

De eerste resultaten zijn meer dan hoopgevend. We doen er weer toe, de roze microfoon duikt weer overal op en we zijn weer agenda zettend. Maar naast dat de dagelijkse schwung weer terug is op de redactie, merken wij ook dat de bezoekcijfers door het dak heen schieten. De doelstelling was 20 miljoen videoinstarts per maand aan het einde van het jaar, maar we zitten nu al op 25 miljoen instarts per maand. Cijfers waar we alleen maar van hadden durven te dromen en cijfers ook die we via lineaire televisie never nooit niet zouden hebben behaald.

Verder hebben we met NPO 3 afgesproken een aantal online formats te leveren die in eerste instantie exclusief worden uitgespeeld op npo3.nl waarna we deze kort daarop ook via onze eigen kanalen mogen uitspelen. Het gaat om 40 afleveringen per jaar.

Dat betekent overigens niet dat we niets meer op televisie gaan doen. Integendeel zelfs. Want naast de PowNews Flits maken we rondom de Kamerverkiezingen van 2017 een speciaal programma waarbij Rutger Castricum en Maxim Hartman de politieke kopstukken aan de tand voelen. En het zal zeker niet de laatste titel zijn van ons zijn op lineaire televisie.

Onze focus in 2017 ligt dus nog meer op online. Het mag inmiddels geen geheim meer zijn dat wij aan het einde van onze tweede concessieperiode geheel van televisie en radio verdwenen willen zijn. En langzaam begint bij de NPO ook het besef te komen dat het anders moet. Wij zijn daarom blij dat wij, samen met nog een aantal partijen, het online pad voor de NPO mogen gaan vereffenen. Natuurlijk; het kan en moet allemaal nog veel vooruitstrevender, maar de eerste stapjes zijn nu gezet. Beter ten halve gekeerd dan ten hele gedwaald zullen we maar zeggen...

4. Bedrijfsvoering

4.1 Bedrijfsvoeringverklaring

Op alle landelijke publieke omroepinstellingen is een omroep brede gedragscode van kracht, te weten de 'Gedragscode Goed Bestuur en Integriteit Publieke Omroep 2012'. PowNed conformeert zich aan deze gedragscode. Een van de onderdelen van de 'Gedragscode Goed Bestuur en Integriteit 2012' is dat ieder jaar een bedrijfsvoeringverklaring wordt afgegeven door de leiding van PowNed.

Bedrijfsvoering is in deze verklaring als volgt gedefinieerd: 'de sturing en beheersing van de bedrijfsprocessen binnen de organisatie om de gestelde (beleids-)doelstellingen te kunnen realiseren'. Ten behoeve van deze verklaring zijn volgende onderwerpen nader beschreven:

- Risicomanagement: de wijze van sturing en beheersing inzake de onderstaande risico's:
 - strategische risico's
 - operationele risico's
 - financiële risico's
 - compliance risico's (naleving wet- en regelgeving)
- Administratieve organisatie en het systeem van informatievoorziening
 - Managementinformatiestromen
 - Registratie van verplichtingen en contracten

- Kwaliteitsborging: de wijze van sturing en beheersing inzake kwaliteitsdoelstellingen (beleid)
- Personeel: de wijze van sturing en beheersing inzake personeelsdoelstellingen (beleid)
- Integriteit: de wijze van sturing op en beheersing van integriteitsdoelstellingen (beleid); uitleg van afwijkingen betreffende de 'Gedragscode Goed Bestuur en Integriteit Publieke Omroep 2012'; en informatie over misbruik en oneigenlijk gebruik
- Scheiding van publieke en private geldstromen: sturing en beheersing inzake de scheiding van hoofd- en neventaken

Van de bovenstaande onderwerpen is een beschrijving van de sturing en beheersing op hoofdlijnen in het bestuursverslag opgenomen.

Op basis van de huidige inzichten en onderkende risico's verklaart het besturende orgaan van PowNed dat niet is gebleken dat de bedrijfsvoering in 2016 niet heeft gefunctioneerd. Deze bedrijfsvoeringsverklaring heeft het besturende orgaan besproken met het toezichthoudende orgaan.

4.2 Organisatiestructuur

PowNed is eenvoudig van opzet. De omroep heeft een tweekoppige leiding; een algemeen directeur/hoofddirecteur die verantwoordelijk is voor het algemene beleid en de journalistieke inhoud en een zakelijk directeur die verantwoordelijk is voor de overige bedrijfsvoering. Twee eindredacteuren zijn aangesteld die, met een eigen redactie, sturing geven aan de productie van online video en online geschreven content.

Radio ligt in handen van een programmamaker met volledige redactionele vrijheid.

4.3 Informatievoorziening

Financieel worden er regelmatig updates gemaakt en verstrekt, zowel intern als richting RvT en ledenraad. Maar ook de overige prestatie-indicatoren (vooral online) hebben onze dagelijkse aandacht. Door de veelheid van beschikbare data met een herkomst uit verschillende bronnen, zoeken we naar een meer gestructureerde manier van sturen op dit soort data.

4.4 Automatisering

De afhankelijkheid van automatisering is zeer groot. Van de meest kritische middelen zijn backups aanwezig. Vooral rondom cybersecurity en het serverpark zijn specifieke maatregelen genomen. Verder zijn er SLA's afgesloten met diverse externe partijen op dit vlak. Zij zijn belangrijk voor de permanente continuïteit.

4.5 Financiën

Omroep PowNed staat er financieel nog steeds goed voor. De reserves zijn verder toegenomen van 670 K in 2015 naar 723 K in 2016. Het merendeel van deze reserves zijn ook nog eens liquide.

De omroep kent geen vreemd vermogen en het aantal langlopende verplichtingen zijn beperkt in omvang.

De solvabiliteit bedraagt 56%. De liquiditeitsratio ligt op 1,74.

Voor het inzicht in onze kasstromen verwijzen wij naar het kasstroomoverzicht zoals opgenomen in de jaarrekening.

PowNed houdt zich sterk aan zijn missie en houdt vast aan haar eigenzinnige kijk op welke programma's zij wil maken. Dat maakt het niet altijd makkelijk de programma's geplaatst te krijgen. Bovendien ziet PowNed haar toekomst online. Voor de NPO gaan deze ontwikkelingen te snel, online speelt nog een ondergeschikte rol binnen het omroepbestel; specifieke financiering en targets ontbreken nog. Ook dit maakt het soms lastig qua financiering.

Het resultaat ligt in 2016 aanzienlijk lager in vergelijking tot andere jaren. Dat komt omdat wij voor een aantal projecten geen financiering kregen vanuit de NPO. De bouw van ons nieuwe online platform en het verkorten van de zomerstop van het online PowNews, hebben wij vanuit eigen middelen gefinancierd.

De OCW vergoedingen over 2016 zijn sterk gedaald. Daarvoor zijn meerdere oorzaken; het afscheid van een belangrijk deel van onze radioprogramma's, in augustus 2015 en het maken van een band- in plaats van een studioprogramma in 2016. Bovendien werd er in 2016 meer in eigen beheer geproduceerd waardoor het aangevraagde budget omlaag kon. De kosten zijn naar rato gedaald. De daling van de OCW vergoedingen heeft daarmee een beperkt effect op het uiteindelijke resultaat. Het aantal geproduceerde uitzendingen video is in 2016 ongeveer gelijk gebleven.

Verwachting financieel.

In 2017 zetten we een nieuwe stap in onze online strategie. Deze stap krijgt voldoende steun/financiering vanuit de NPO. Naast nieuws en actualiteiten produceren wij ook een aantal online formats vanuit eenzelfde lumpsum budget.

De financiering van video door de NPO is echter nog erg gericht op het traditionele tv-seizoen september tot mei. Bij online video is dit seizoen effect veel minder aanwezig. Als online video speler zou PowNed het gehele jaar aanwezig moeten zijn. We zijn hierover in gesprek met de NPO. Wellicht dat wij onze reserves moeten gebruiken om dit doel te bereiken, mocht er sprake zijn van onder-financiering vanuit de NPO.

Door een verschuiving richting online zal, naar verwachting, het aantal uitzendingen video stijgen. Dit bij gelijkblijvende inkomsten.

Voor informatie over de financiële instrumenten verwijzen wij naar de desbetreffende passage in de jaarrekening.

Wij spreken de verwachting uit dat we qua bedrijfsresultaat 2017 licht positief zullen afsluiten.

4.6 Niet financiële prestatie indicatoren.

Hoewel wij in 2016 nog beperkt webonly hebben geproduceerd is onze online 'fanbase' sterk gegroeid. Het aantal Facebook likes steeg van 490.000 naar 581.000. Op YouTube groeide het aantal abonnementen van 50.000 naar 92.000.

Aan video produceerden wij in 2016 in totaal 1322 minuten televisie (2015: 1566 minuten) en 601 minuten webonly (2015: 0). Het aantal radiominuten is sterk gedaald op basis van een beleidskeuze. Produceerden we in 2015 nog ruim 43.000 minuten, in 2016 is het aantal minuten teruggelopen naar ruim 5600 minuten.

De verwachting is dat wij in 2017 met een vergelijkbaar budget als 2016 meer videominuten gaan maken in de vorm van webonly. In het eerste kwartaal 2017 produceerden we al ruim 700 minuten op basis van 350 items. Met als resultaat ruim 20 miljoen views per maand.

4.7 Risicomanagement

Regelmatig bekijken wij de risico's waarmee de omroep te maken heeft en proberen daar, waar nodig, oplossingen bij te bedenken.

Ondergaand een samenvatting van de belangrijkste risico's op de verschillende niveaus.

Strategisch risico

Het belangrijkste strategische risico waarmee PowNed te maken heeft is het voortbestaan op lange termijn. Onder de huidige wetgeving zouden wij 150.000 leden aan ons moeten binden. Onder normale omstandigheden is dit financieel niet haalbaar.

Tot 2021 is PowNed verzekerd in haar voortbestaan. We zetten in op een andere binding met onze doelgroep. Voor ons voortbestaan zijn we echter afhankelijk van de politieke wil om het bestel te moderniseren en het ledencriterium van minder groot belang te maken.

PowNed zet vol in op de transitie van lineair naar online. De online strategie van de NPO is echter nog onduidelijk en wordt nog niet door iedereen gedeeld. Dit maakt het lastig om financiering te vinden voor online initiatieven.

PowNed is lineair met name actief op NPO3. NPO3 staat onder druk door de sterk wisselende resultaten. Als een nieuw kabinet inzet op verdere bezuinigingen op de publieke omroep, zal NPO3 het kind van de rekening worden. De afgelopen jaren heeft PowNed een groot online bereik opgebouwd. Daarmee zijn we minder afhankelijk van NPO3 als lineair kanaal geworden. De financiering van onze online activiteiten loopt echter geheel via NPO3.

Operationeel risico

PowNed heeft te maken met de afhankelijkheid van gezichtsbepalende verslaggevers. Dat stemt ons enerzijds trots, PowNed is een kweekvijver voor nieuw talent, anderzijds is dat lastig voor de continuïteit van de omroep. Wij zijn continu op zoek naar nieuw talent en testen regelmatig nieuwe mensen. Daarbij kijken we ook vooral naar online talent.

Financieel risico

Het programmapakket wisselt van jaar op jaar en worden op een steeds later moment door de NPO toegezegd. Dit zou kunnen leiden dat kosten en opbrengsten niet op elkaar aansluiten. De organisatie is zodanig flexibel ingericht dat op deze risico's kan worden ingespeeld. Zo wordt er, waar mogelijk, gebruik gemaakt van tijdelijke contracten of externe inhuur van medewerkers.

Compliance en financiële verslaggevings risico's

PowNed is dermate klein van omvang dat het bestuur zeer nauw betrokken is bij de dagelijkse bedrijfsvoering, daardoor erg goed op de hoogte is van wat er speelt binnen de organisatie en in staat is om tijdig bij te sturen waar nodig.

Er is een risico dat wij niet voldoen aan wet- en regelgeving gezien de omvang. Wij ondervangen dit door regelmatig extern advies in te winnen. Dit naast de aanstelling van een compliance officer.

Door het ontbreken van nevenactiviteiten, behalve de verkoop van fragmenten buiten de publieke omroep, en sponsoring lopen we weinig risico op het vlak van ongeoorloofde geldstromen.

De bestuurlijke inrichting van PowNed is conform de richtlijnen van de Code Goed Bestuur. De beloningen van het Bestuur en de RvT worden gepubliceerd. De (neven-)functies van zowel het Bestuur als de RvT worden gepubliceerd via de website en up to date gehouden.

Medewerkers vullen een integriteitsverklaring in die wordt beoordeeld. Eventuele nieuwe nevenfuncties worden voorgelegd aan het Bestuur. Alle meldingen worden vooraf beoordeeld op tegenstrijdige belangen en belangenverstrengeling. Medewerkers zijn zich heel bewust van het belang hiervan.

5. Personeelsaangelegenheden

PowNed is nog altijd op zoek naar een derde bestuurslid. Er is inmiddels een profiel opgesteld en verschillende kandidaten worden benaderd.

PowNed moet het hebben van nieuw talent. Op dit moment is de opbouw te eenzijdig en missen we voor de balans ervaren verslaggevers.

Amsterdam, 3 april 2017

Dominique Weesie
Roeland Mackloet

Verslag Raad van Toezicht

Leden Raad van Toezicht en hun competenties:

Sven van Hulst (voorzitter) - organisatie
 Kitty Koelemeijer – marketing / (digitale) communicatie
 George Banken – marketing / organisatiegroei

Profielschets leden RvT

- kennis van de media
- bekend met de gang van zaken in Hilversum
- bedrijfskundige achtergrond

• Functies RvT

Sven van Hulst (voorzitter)

- Directeur/mede-eigenaar Rotare B.V./Kenneth Smit te Eindhoven
- Lid van de Raad van Advies Bouwbedrijf van der Heijden te Schayk
- Lid van de Raad van Toezicht Novuqare te Rosmalen

Kitty Koelemeijer

- Nyenrode Business Universiteit, Hoogleraar Marketing & Retailing en Directeur Center Marketing & Supply Chain Management
- Eigenaar Adfontes
- Lid van de Raad van Commissarissen van Intergamma

Lid van de Raad van Commissarissen CB Logistics

Lid van de Raad van Commissarissen Coram International

- Lid van de Raad van Toezicht van Equipe Zorgbedrijven
- Bestuurslid VEDIS
- Lid van de Raad van Advies SSK Keurmerk Vakcentrum
- Lid Bestuur Fonds Gehandicaptensport
- Lid van Bestuur Vereniging Nederlandse Poppodia en –festivals

George Banken

- Founder Detron ICT & Telecom Groep
- Directielid Detron Corporation
- Aandeelhouder in diverse fondsen en bedrijven

Maximale zittingsduur RvT

8 jaar (2x 4 jaar)

Rooster van aftreden

	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Sven van Hulst	7-1											
Kitty Koelemeijer				1-9								
George Banken				1-9								

Vergaderingen (doelstelling)

Frequentie:

4x per jaar

Jaarlijks vergaderen zonder bestuur:

4x per jaar

Bespreken eigen functioneren:

Jaarlijks in 1e vergadering na de zomer.

Bespreken functioneren bestuur:

4x per jaar.

Financiële belangen

Gekeken is of er financiële belangen zijn die in conflict kunnen zijn met PowNed. Voor alle leden van de RvT is dit niet van toepassing.

Beleggingen

Alle leden van de RvT hebben geen conflicterende beleggingen met betrekking tot PowNed en eventuele toeleveranciers.

Ontvangen geschenken

De leden van de RvT hebben geen geschenken ontvangen die conflicterend zijn met de onafhankelijkheid van het toezicht.

Gegeven geschenken

Door en aan de leden van de RvT zijn geen geschenken verstrekt.

Zowel het dagelijks bestuur als de Raad van Toezicht van PowNed voldoen aan de Code Goed Bestuur.

De Raad van Toezicht heeft in 2016 4x overleg gevoerd. 2x formeel met het dagelijks bestuur, 1x heisessie en 2x zonder het dagelijks bestuur. Daarnaast is er regelmatig telefonisch en 1 op 1 overleg tussen de individuele leden van RvT en het bestuur cq de Ledenraad.

Kernpunten zijn geweest:

- Samenstelling bestuur
- Verandering
- Ontwikkeling nieuwe programma's / internet
- Finance

De RvT heeft in diverse overleggen met de Raad van Bestuur en externe gelieerde partijen zoals het Commissariaat voor de Media haar zorgen geuit over de toekomst van de Publieke Omroep. Het gevoel leeft dat omroepeland stilstaat. Er wordt veel gepraat vanuit de NPO over de internetwereld maar er is te weinig actie waardoor omroepen zich op dat speelveld stukken minder manifesteren.

Tijdens vele interne discussies met het bestuur is de wens geuit dat PowNed dé internetomroep wordt. Ondanks vele gesprekken die het dagelijks bestuur met de NPO heeft gevoerd, merkt de RvT dat het beslismoment vooruit wordt geduwd.

Internet tv is aan de orde van de dag en PowNed zou juist als proeftuin een fantastische leerschool zijn voor de overige omroepen. Iedere maand dat een besluit niet wordt genomen, veroorzaakt een dusdanig gat dat je straks een grote investering nodig hebt om de achterstand in te halen.

Als RvT zullen wij richting de Raad van Bestuur en andere organen hiervoor aandacht blijven vragen.

Balans per 31 december 2016

(Na resultaatbestemming)

	31 december 2016		31 december 2015	
ACTIVA	€	€	€	€
Vaste activa				
<i>Materiële vaste activa</i>				
Hard- en software	22.766		12.995	
Online platform	186.535		-	
Andere vaste bedrijfsmiddelen	<u>146.212</u>		<u>85.553</u>	
		355.513		98.548
Vlottende activa				
<i>Vorderingen</i>				
Handelsdebiteuren	2.722		750	
Belastingen en premies sociale verzekeringen	-		71.589	
Overige vorderingen en overlopende activa	<u>133.256</u>		<u>235.562</u>	
		135.978		307.901
<i>Liquide middelen</i>		812.751		855.847
Totaal activazijde		<u>1.304.242</u>		<u>1.262.296</u>

Balans per 31 december 2016

(Na resultaatbestemming)

	31 december 2016		31 december 2015	
	€	€	€	€
PASSIVA				
Eigen vermogen				
Reserve voor media-aanbod	223.795		257.746	
Algemene reserve	513.487		412.684	
		737.282		670.430
Voorzieningen		20.000		-
Kortlopende schulden				
Schulden aan leveranciers	148.166		443.591	
Vooruitontvangen bedragen	184.455		-	
Belastingen en premies sociale verzekeringen	77.974		74.520	
Overige schulden en overlopende passiva	136.365		73.755	
		546.960		591.866
Totaal passivazijde		<u>1.304.242</u>		<u>1.262.296</u>

Exploitatierkening 2016 (2015)

	2016		2015	
	€	€	€	€
Baten				
Media-aanbod	3.829.797		4.780.189	
Opbrengst verenigingsactiviteiten	139.928		195.939	
Opbrengst overige nevenactiviteiten	12.079		28.200	
Som der baten		3.981.804		5.004.328
Lasten				
Lonen en salarissen	862.027		1.113.162	
Sociale lasten	164.699		201.989	
Afschrijvingen materiële vaste activa	89.959		37.481	
Technische productiekosten media-aanbod	436.387		386.036	
Overige productiekosten media-aanbod	2.013.551		2.682.504	
Directe kosten vereniging	8.571		33.914	
Overige bedrijfslasten	332.443		216.178	
Som der lasten		3.907.637		4.671.264
Bedrijfsresultaat		74.167		333.064
Rentelasten en soortgelijke kosten		-7.315		-7.723
Saldo uit gewone bedrijfsuitoefening		66.852		325.341
Over te dragen Reserve Media-aanbod		-		-
Exploitatieresultaat na overdracht		66.852		325.341
FTE gemiddeld		9		11
FTE ultimo		12		10

KASSTROOMOVERZICHT

	2016		2015	
	€	€	€	€
I Kasstroom uit operationele activiteiten				
Exploitatieresultaat		66.852		325.341
Aanpassingen voor:				
Afschrijvingen vaste activa	89.959		34.994	
Mutatie voorzieningen	20.000		-	
		109.959		34.994
<i>Bruto kasstroom uit operationele activiteiten</i>		176.811		360.335
Mutatie voorraden	-		452.133	
Mutatie vorderingen	171.923		-10.026	
Mutatie kortlopende schulden	-44.906		-411.792	
		127.017		30.315
<i>Netto kasstroom uit operationele activiteiten</i>		303.828		390.650
II Kasstroom uit investeringsactiviteiten				
Investerings in materiele vaste activa	-346.924		-64.565	
Desinvesteringen in materiele vaste activa	-		3.006	
<i>Kasstroom uit investeringsactiviteiten</i>		-346.924		-61.559
Mutatie liquide middelen I-II		-43.096		329.091
Het verloop van de geldmiddelen is als volgt:				
Liquide middelen einde boekjaar		812.751		855.847
Liquide middelen begin boekjaar		855.847		526.756
Mutatie liquide middelen		-43.096		329.091

Toelichting algemeen en grondslagen

ALGEMEEN

Activiteiten

Vereniging PowNed, gevestigd te Amsterdam, is een vereniging ingeschreven bij de KvK te Hilversum onder nummer 34321982. PowNed heeft als doel het verzorgen en uitzenden van programma's voor radio, televisie en internet. PowNed wil een tegenwicht bieden aan de gevestigde politieke, bestuurlijke en journalistieke belangen in Nederland. Dit doet PowNed door op een eigenzinnige manier nieuws, infotainment en satire te maken.

Vereniging PowNed heeft met ingang van 1 september 2010 een voorlopige erkenning verkregen voor het verzorgen van programma's voor de landelijke omroep.

Verslagleggingsperiode

Deze jaarrekening heeft betrekking op het boekjaar 2016, dat is geëindigd op balansdatum 31 december 2016.

TOEGEPASTE STANDAARDEN

Op de jaarrekening zijn de bepalingen en inrichtingseisen van toepassing zoals deze zijn vastgelegd in BW2 Titel 9 en de Richtlijnen voor de Jaarverslaggeving. Nadere uitwerking wordt gegeven in het Handboek Financiële Verantwoording Landelijke Publieke Media-instellingen en de NPO 2016 uitgegeven door het Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap, geldend voor de omroepinstellingen. Op grond van artikel 2.172, eerste lid MW 2008, is Titel 9 van het Tweede Boek van het Burgerlijk Wetboek (hierna te noemen BW 2 Titel 9) van toepassing op de landelijke publieke media-instellingen met dien verstande dat zij de winst- en verliesrekening vervangen door een exploitatierekening. Op de exploitatierekening zijn de bepalingen omtrent de winst- en verliesrekening zoveel mogelijk van overeenkomstige toepassing. Bij toepassing van de omvangscriteria volgens de artikelen 396 en 397 Boek 2 BW dient het begrip netto-omzet te worden geïnterpreteerd als de totale baten (inclusief subsidies en bijdragen van derden) van de publieke media-instelling. Wanneer sprake is van afwijkingen tussen BW2 Titel 9, het Handboek, de richtlijnen van de Raad voor de Jaarverslaggeving en jurisprudentie, dan weegt in juridisch opzicht BW 2 Titel 9 het zwaarst, vervolgens het Handboek –als zijnde een ministeriële regeling- en daarna jurisprudentie en de richtlijnen van de Raad voor de Jaarverslaggeving. De grondslagen die worden toegepast voor de waardering van activa en passiva en de resultaatbepaling zijn gebaseerd op historische kosten.

Continuïteit

Deze jaarrekening is opgesteld uitgaande van de continuïteitsveronderstelling.

Toelichting algemeen en grondslagen

GRONDLAGEN VOOR WAARDERING VAN ACTIVA EN PASSIVA

Algemeen

Activa en passiva worden tegen nominale waarde opgenomen, tenzij anders vermeld in de verdere grondslagen.

Een actief wordt in de balans opgenomen wanneer het waarschijnlijk is dat de toekomstige economische voordelen naar de onderneming zullen toevloeien en de waarde daarvan betrouwbaar kan worden vastgesteld. Een verplichting wordt in de balans opgenomen wanneer het waarschijnlijk is dat de afwikkeling daarvan gepaard zal gaan met een uitstroom van middelen die economische voordelen in zich bergen en de omvang van het bedrag daarvan betrouwbaar kan worden vastgesteld.

Een in de balans opgenomen actief of verplichting blijft op de balans als een transactie (met betrekking tot het actief of de verplichting) niet leidt tot een belangrijke verandering in de economische realiteit met betrekking tot het actief of de verplichting.

Een actief of verplichting wordt niet langer in de balans opgenomen indien een transactie ertoe leidt dat alle of nagenoeg alle rechten op economische voordelen en alle of nagenoeg alle risico's met betrekking tot het actief of de verplichting aan een derde zijn overgedragen.

Baten worden in de winst-en-verliesrekening opgenomen wanneer een vermeerdering van het economisch potentieel, samenhangend met een vermeerdering van een actief of een vermindering van een verplichting, heeft plaatsgevonden, waarvan de omvang betrouwbaar kan worden vastgesteld. Lasten worden verwerkt wanneer een vermindering van het economisch potentieel, samenhangend met een vermindering van een actief of een vermeerdering van een verplichting, heeft plaatsgevonden, waarvan de omvang betrouwbaar kan worden vastgesteld.

De opbrengsten en kosten worden toegerekend aan de periode waarop zij betrekking hebben. Opbrengsten worden verantwoord indien alle belangrijke risico's met betrekking tot de handelsgoederen zijn overgedragen aan de koper.

De jaarrekening wordt gepresenteerd in euro's, wat tevens de functionele valuta is van de onderneming.

GEBRUIK VAN SCHATTINGEN

Bij toepassing van de grondslagen en regels voor het opstellen van de jaarrekening vormt de leiding van PowNed zich verschillende oordelen en schattingen die essentieel kunnen zijn voor de in de jaarrekening opgenomen bedragen. Indien het voor het geven van het in artikel 2:362 lid 1 BW vereiste inzicht noodzakelijk is, is de aard van deze oordelen en schattingen inclusief de bijbehorende veronderstellingen opgenomen bij de toelichting op de desbetreffende jaarrekeningpost.

Schattingswijzigingen

Schattingswijziging waardering materiële vaste activa

Tot 1 januari 2016 werd de hardware en software afgeschreven in vier jaar. Nieuwe inzichten op basis van het Handboek Financiële Verantwoording Landelijke Publieke Media-instellingen 2015 hebben geleid tot het hanteren van een afschrijvingstermijn van drie jaar voor hardware en software. Het negatieve effect van deze schattingswijzigingen op het resultaat na belastingen over het boekjaar 2016 bedraagt € 1.969.

Toelichting algemeen en grondslagen

Financiële instrumenten

Financiële instrumenten omvatten bij PowNed vorderingen, liquide middelen en kortlopende schulden. Financiële instrumenten worden bij de eerste opname verwerkt tegen reële waarde, waarbij (dis)agio en de direct toerekenbare transactiekosten in de eerste opname worden meegenomen. Indien echter financiële instrumenten bij de vervolgwaardering worden gewaardeerd tegen reële waarde met verwerking van waardeveranderingen in de winst-en-verliesrekening, worden direct toerekenbare transactiekosten bij de eerste waardering direct verwerkt in de winst-en-verliesrekening.

Na de eerste opname worden financiële instrumenten op de hierna beschreven manier gewaardeerd.

Vorderingen en overlopende activa

Vorderingen worden na eerste opname gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs op basis van de effectieverentemethode, verminderd met bijzondere waardevermindervingsverliezen.

Kortlopende schulden en overige financiële verplichtingen

Kortlopende schulden en overige financiële verplichtingen worden na eerste opname gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs op basis van de effectieverentemethode.

Saldering van financiële instrumenten

Een financieel actief en een financiële verplichting worden gesaldeerd als de onderneming beschikt over een deugdelijk juridisch instrument om het financiële actief en de financiële verplichting gesaldeerd af te wikkelen en de onderneming het stellige voornemen heeft om het saldo als zodanig netto of simultaan af te wikkelen.

Als sprake is van een overdracht van een financieel actief dat niet voor verwijdering uit de balans in aanmerking komt, wordt het overgedragen actief en de daarmee samenhangende verplichting niet gesaldeerd.

Materiële vaste activa

De hard- en software, de website, de inventaris en de facilitaire apparatuur worden gewaardeerd tegen hun kostprijs, verminderd met de cumulatieve afschrijvingen en bijzondere waardeverminderingen. De kostprijs van de genoemde activa bestaat uit de verkrijgings- of vervaardigingsprijs en overige kosten om de activa op hun plaats en in de staat te krijgen noodzakelijk voor het beoogde gebruik. De kostprijs van de activa die door de onderneming in eigen beheer zijn vervaardigd, bestaat uit de aanschaffingskosten van de gebruikte grond- en hulpstoffen en de overige kosten die rechtstreeks kunnen worden toegerekend aan de vervaardiging. Verder omvat de vervaardigingsprijs een redelijk deel van de indirecte kosten en de rente op schulden over het tijdvak dat kan worden toegerekend aan de vervaardiging van de activa.

De afschrijvingen worden berekend als een percentage over de aanschafprijs volgens de lineaire methode op basis van de economische levensduur. Op bedrijfsterreinen en op materiële vaste bedrijfsactiva in uitvoering, alsmede vooruitbetalingen op materiële vaste activa wordt niet afgeschreven. Afschrijving start op het moment dat een actief beschikbaar is voor het beoogde gebruik en wordt beëindigd bij buitengebruikstelling of bij desinvestering.

De volgende afschrijvingspercentages worden hierbij gehanteerd:

— Hard- en software :	33.
— Online platform :	33.
— Inventaris :	20.
— Verbouwing :	10.
— Facilitaire apparatuur :	20.

Toelichting algemeen en grondslagen

Bijzondere waardeverminderingen van vaste activa

Voor materiële vaste activa wordt op iedere balansdatum beoordeeld of er aanwijzingen zijn dat deze activa onderhevig zijn aan bijzondere waardeverminderingen. Als dergelijke indicaties aanwezig zijn, wordt de realiseerbare waarde van het actief geschat. De realiseerbare waarde is de hoogste van de bedrijfswaarde en de opbrengstwaarde. Als het niet mogelijk is de realiseerbare waarde te schatten voor een individueel actief, wordt de realiseerbare waarde bepaald van de kasstroomgenererende eenheid waartoe het actief behoort.

Wanneer de boekwaarde van een actief (of een kasstroomgenererende eenheid) hoger is dan de realiseerbare waarde, wordt een bijzonder waardeverminderingsverlies verantwoord voor het verschil tussen de boekwaarde en de realiseerbare waarde. Indien sprake is van een bijzonder waardeverminderingsverlies van een kasstroom-genererende eenheid, wordt het verlies allereerst toegerekend aan goodwill die is toegerekend aan de kasstroomgenererende eenheid. Een eventueel restant verlies wordt toegerekend aan de andere activa van de eenheid naar rato van hun boekwaarden.

Verder wordt op iedere balansdatum beoordeeld of er enige indicatie is dat een in eerdere jaren verantwoord bijzonder waardeverminderingsverlies is verminderd. Als een dergelijke indicatie aanwezig is, wordt de realiseerbare waarde van het betreffende actief (of kasstroomgenererende eenheid) geschat.

Terugneming van een eerder verantwoord bijzonder waardeverminderingsverlies vindt alleen plaats als sprake is van een wijziging van de gehanteerde schattingen bij het bepalen van de realiseerbare waarde sinds de verantwoording van het laatste bijzonder waardeverminderingsverlies. In dat geval wordt de boekwaarde van het actief (of kasstroomgenererende eenheid) opgehoogd tot de geschatte realiseerbare waarde, maar niet hoger dan de boekwaarde die bepaald zou zijn (na afschrijvingen) als in voorgaande jaren geen bijzonder waardeverminderingsverlies voor het actief (of kasstroomgenererende eenheid) zou zijn verantwoord.

Vorderingen

De grondslagen voor de waardering van vorderingen en effecten zijn beschreven onder het hoofd Financiële instrumenten.

Liquide middelen

Liquide middelen worden gewaardeerd tegen nominale waarde. Indien liquide middelen niet ter vrije beschikking staan, wordt hiermee rekening gehouden bij de waardering.

Eigen vermogen

De reserve voor media-aanbod betreft reserveringen van gelden voor media-aanbod in de toekomst.

Voorziening uit hoofde van claims, geschillen en rechtsgedingen

Een voorziening uit hoofde van claims, geschillen en rechtsgedingen wordt gevormd indien het waarschijnlijk is dat de onderneming in een procedure zal worden veroordeeld. De voorziening betreft de beste schatting van het bedrag waarvoor de verplichting kan worden afgewikkeld, en omvat tevens de proceskosten.

Kortlopende schulden

De waardering van kortlopende schulden is toegelicht onder het hoofd Financiële instrumenten.

Toelichting algemeen en grondslagen

Resultaatbepaling

Algemeen

Ingevolge artikel 2.149 t/m 2.153 van de Mediawet 2008 worden exploitatieoverschotten geboekt ten gunste van de reserve voor media-aanbod ter verrekening met tekorten in volgende jaren. Met ingang van 2005 dient een reserve, boven een door de NPO gemaximeerde reserve voor media-aanbod, overgedragen te worden aan de NPO.

Media-aanbod

Media-aanbod met betrekking tot de exploitatie wordt als vordering opgenomen als zij schriftelijk is bevestigd. Zodra duidelijk is dat onderschrijding van de toekenning van media-aanbod zal plaatsvinden, wordt een terugbetalingsverplichting opgenomen.

Nevenactiviteiten

Het resultaat van de nevenactiviteiten wordt bepaald door de opbrengst uit verkopen in het boekjaar te verminderen met de directe kosten, zijnde de kosten voor vervaardiging, verzending of exploitatie van het materiaal. De overige niet direct aan producten toe te wijzen projectgebonden kosten waaronder de organisatiekosten, worden toegerekend aan het jaar waarop deze kosten betrekking hebben.

Technische en overige productiekosten

Hieronder zijn begrepen de direct aan de programma's toerekenbare kosten.

Personeelsbeloningen

De beloningen van het personeel worden als last in de winst-en-verliesrekening verantwoord in de periode waarin de arbeidsprestatie wordt verricht en, voor zover nog niet uitbetaald, als verplichting op de balans opgenomen. Als de reeds betaalde bedragen de verschuldigde beloningen overtreffen, wordt het meerdere opgenomen als een overlopend actief voor zover er sprake zal zijn van terugbetaling door het personeel of van verrekening met toekomstige betalingen door de vennootschap.

Voor de beloningen met opbouw van rechten, sabbatical leave, winstdelingen en bonussen worden de verwachte lasten gedurende het dienstverband in aanmerking genomen. Een verwachte vergoeding ten gevolge van winstdelingen en bonusbetalingen worden verantwoord indien de verplichting tot betaling van die vergoeding is ontstaan op of vóór balansdatum en een betrouwbare schatting van de verplichtingen kan worden gemaakt. Ontvangen bijdragen voortvloeiend uit levensloopregelingen worden in aanmerking genomen in de periode waarover deze bijdragen zijn verschuldigd. Toevoegingen aan en vrijval van verplichtingen worden ten laste respectievelijk ten gunste van de winst-en-verliesrekening gebracht.

Indien een beloning wordt betaald, waarbij geen rechten worden opgebouwd (bijvoorbeeld doorbetaling in geval van ziekte of arbeidsongeschiktheid) worden de verwachte lasten verantwoord in de periode waarover deze beloning is verschuldigd. Voor op balansdatum bestaande verplichtingen tot het in de toekomst doorbetalen van beloningen (inclusief ontslag-vergoedingen) aan personeelsleden die op balansdatum naar verwachting blijvend geheel of gedeeltelijk niet in staat zijn om werkzaamheden te verrichten door ziekte of arbeidsongeschiktheid wordt een voorziening opgenomen.

Toelichting algemeen en grondslagen

Pensioenen

Uitgangspunt is dat de in de verslagperiode te verwerken pensioenlast gelijk is aan de over die periode aan het pensioenfonds verschuldigde pensioenpremies. Voor zover de verschuldigde premies op balansdatum nog niet zijn voldaan, wordt hiervoor een verplichting opgenomen. Als de op balansdatum reeds betaalde premies de verschuldigde premies overtreffen, wordt een overlopende actiefpost opgenomen voor zover sprake zal zijn van terugbetaling door het fonds of van verrekening met in de toekomst verschuldigde premies.

Verder wordt op balansdatum een voorziening opgenomen voor bestaande additionele verplichtingen ten opzichte van het fonds en de werknemers, indien het waarschijnlijk is dat voor de afwikkeling van die verplichtingen een uitstroom van middelen zal plaatsvinden en de omvang van de verplichtingen betrouwbaar kan worden geschat.

Het al dan niet bestaan van additionele verplichtingen wordt beoordeeld aan de hand van de uitvoeringsovereenkomst met het fonds, de pensioenovereenkomst met de werknemers en andere (expliciete of impliciete) toezeggingen aan de werknemers. De voorziening wordt gewaardeerd tegen de beste schatting van de contante waarde van de bedragen die noodzakelijk zijn om de verplichtingen op balansdatum af te wikkelen.

Voor een op balansdatum bestaand overschot bij het pensioenfonds wordt een vordering opgenomen als de onderneming de beschikkingmacht heeft over dit overschot, het waarschijnlijk is dat het overschot naar de onderneming zal toevloeien en de vordering betrouwbaar kan worden vastgesteld.

De pensioenvoorziening van omvat de voorziening voor de pensioenverplichtingen aan de medewerkers. De medewerkers van PowNed hebben een pensioenregeling die is ondergebracht bij Stichting Bedrijfstakpensioenfonds voor de Media (PNO Media). Deze pensioenregeling betreft een voorwaardelijk geïndexeerde middelloonregeling. Indexatie (aanpassing met prijsstijging) van de toe- gekende aanspraken en rechten vindt uitsluitend plaats indien en voor zover de middelen van het pensioenfonds daartoe ruimte laten en het pensioenfonds daartoe heeft besloten. Indien de omstandigheden bij het pensioenfonds daar aanleiding toe geven, kan het bestuur besluiten tot het korten van aanspraken.

De pensioenregeling wordt volgens de Pensioenwet gekarakteriseerd als uitkeringsovereenkomst. De uitvoeringsovereenkomst met het pensioenfonds heeft een looptijd van 5 jaar. De belangrijkste afspraken die zijn opgenomen in deze uitvoeringsovereenkomst zijn de volgende:

- Indexatie geeft geen aanleiding tot premie-aanpassing.
- Premiereductie of -terugstorting vindt niet plaats.
- In geval van een reservetekort of -overschot van het pensioenfonds heeft de PowNed overeenstemming het reglement geen aandeel daarin.

PNO Media heeft in het voorjaar van 2016 een geactualiseerd herstelplan ingediend bij DNB. Daaruit blijkt dat het fonds naar verwachting over voldoende herstelkracht beschikt om zonder verlaging van (opgebouwde) pensioenen op tijd de vereiste dekkingsgraad te bereiken. In het herstelplan 2016 was de vereiste dekkingsgraad 123,4%.

Ondanks dit lange termijn uitzicht op een gezonde financiële positie, is de huidige positie van het fonds kwetsbaar. Er is voorlopig geen perspectief op toeslag voor (gewezen) deelnemers en gepensioneerden. Bovendien blijft de kans aanwezig dat de (opgebouwde) pensioenen de komende jaren toch moeten worden verlaagd. De kans is het grootst in 2021 omdat de beleidsdekkingsgraad uiterlijk eind 2020 tenminste 104,1% moet zijn. Een pensioenfonds mag namelijk niet langer dan vijf jaar achter elkaar een beleidsdekkingsgraad hebben die onder de minimaal vereiste dekkingsgraad ligt. Per 31 december 2016 was de beleidsdekkingsgraad van PNO Media 91,3%. De actuele dekkingsgraad was 95,4%.

Leasing

De onderneming kan financiële en operationele leasecontracten afsluiten. Bij PowNed is geen sprake van financiële leasecontracten. Een leaseovereenkomst waarbij de voor- en nadelen verbonden aan het eigendom van het leaseobject geheel of nagenoeg geheel door de lessee worden gedragen, wordt aangemerkt als een financiële lease. Alle andere leaseovereenkomsten classificeren als operationele leases. Bij de leaseclassificatie is de economische realiteit van de transactie bepalend en niet zozeer de juridische vorm.

Toelichting algemeen en grondslagen

Operationele leases

Als de onderneming optreedt als lessee in een operationele lease, wordt het leaseobject niet geactiveerd. Vergoedingen die worden ontvangen als stimulering voor het afsluiten van een overeenkomst worden verwerkt als een vermindering van de leasekosten over de leaseperiode. Leasebetalingen en vergoedingen inzake operationele leases worden lineair over de leaseperiode ten laste respectievelijk ten gunste van de winst-en-verliesrekening gebracht, tenzij een andere toerekeningsystematiek meer representatief is voor het patroon van de met het leaseobject te verkrijgen voordelen.

Rentelasten en soortgelijke kosten

Rentelasten en soortgelijke lasten worden verantwoord in de periode waartoe zij behoren.

Belastingen

Vereniging PowNed is onderworpen aan vennootschapsbelasting. Doordat in de vereniging jaarlijks de aftrekposten hoger zijn dan de baten is in de praktijk geen vennootschapsbelasting verschuldigd. Het verrekenbaar verlies bedroeg ultimo 2015 € 11k. Voor dit verlies is geen latente belastingvordering opgenomen. In de exploitatierekening is derhalve afgezien van vermelding van deze post.

Belastingen omvatten de over de verslagperiode verschuldigde en verrekenbare winst-belastingen en latente belastingen. De belastingen worden in de exploitatierekening opgenomen.

De over het boekjaar verschuldigde en verrekenbare belasting is de naar verwachting te betalen belasting over de belastbare winst over het boekjaar, berekend aan de hand van belastingtarieven die zijn vastgesteld op verslagdatum, dan wel waartoe materieel al op verslagdatum is besloten, en eventuele correcties op de over voorgaande jaren verschuldigde belasting.

Indien de boekwaardes van activa en verplichtingen ten behoeve van de financiële verslaggeving afwijken van hun fiscale boekwaardes, is sprake van tijdelijke verschillen. Voor belastbare en verrekenbare tijdelijke verschillen wordt een voorziening latente belasting gevormd. Voor tijdelijke verschillen die bij realisatie of afwikkeling van het actief, de voorziening, de schuld of het overlopend passief niet leiden tot over toekomstige verslagjaren verschuldigde of te verrekenen belasting, ontstaan door het karakter van de verschillen geen latenties.

Met de Belastingdienst is overeengekomen dat de RMA en de algemene reserve tot EUR 750.000 fiscaal onbelast zijn. Derhalve bestaat het fiscaal resultaat jaarlijks uit de investeringsaftrek en niet aftrekbare kosten. Verder is er fiscaal en commercieel geen afwijkende waardering van overige balansposten, anders dan het verschil in commerciële en fiscale afschrijvingstermijn van de hard- en software. Hiervoor is geen latentie opgenomen omdat het niet waarschijnlijk is dat deze gerealiseerd kunnen worden omdat er geen fiscale winst wordt verwacht. Derhalve is in 2016 geen vennootschapsbelasting opgenomen.

GRONDSLAGEN VOOR DE OPSTELLING VAN HET KASSTROOMOVERZICHT

Het kasstroomoverzicht is opgesteld volgens de indirecte methode. De geldmiddelen in het kasstroomoverzicht bestaan uit de liquide middelen en de rekening-courant schuld bij de bankier. Ontvangsten en uitgaven uit hoofde van interest zijn opgenomen onder de kasstroom uit operationele activiteiten.

Bij het opstellen van het kasstroomoverzicht wordt het model uit het Handboek gevolgd.

Toelichting op de balans per 31 december 2016

ACTIVA

VASTE ACTIVA

Materiële vaste activa

	Hard- en software	Online platform	Andere vaste bedrijfsmiddel en	Totaal 2016
	€	€	€	€
Aanschafwaarde	31.968	-	222.641	254.609
Cumulatieve afschrijvingen	-18.972	-	-137.089	-156.061
Boekwaarde per 1 januari	12.996	-	85.552	98.548
Investeringen	17.629	223.838	105.457	346.924
Desinvesteringen	-10.646	-	-74.440	-85.086
Afschrijvingen desinvesteringen	10.646	-	74.440	85.086
Afschrijvingen	-7.859	-37.303	-44.797	-89.959
Mutaties 2016	9.770	186.535	60.660	256.965
Aanschafwaarde	38.951	223.838	253.658	516.447
Cumulatieve afschrijvingen	-16.185	-37.303	-107.446	-160.934
Boekwaarde per 31 december	22.766	186.535	146.212	355.513

In 2016 is een geheel nieuw online platform ontwikkeld, inclusief een nieuw CMS. De investering in andere vaste bedrijfsmiddelen betreft de vervanging en inrichting van de nieuwe bedrijfsruimte die eind 2015 betrokken is en de vervanging van facilitaire apparatuur.

Aanschaffingen boven de € 2.500 worden geactiveerd. Aanschaffingen tot en met € 2.500 komen direct ten laste van de exploitatierekening.

VLOTTENDE ACTIVA

Vorderingen

	31-12-2016	31-12-2015
	€	€
Handelsdebiteuren		
Handelsdebiteuren	2.722	750

Een voorziening voor vermoedelijke oninbaarheid wordt niet noodzakelijk geacht.
De debiteuren hebben een looptijd korter dan een jaar.

Toelichting op de balans per 31 december 2016

	31-12-2016	31-12-2015
	€	€
Belastingen en premies sociale verzekeringen		
Omzetbelasting	-	30.727
Premies pensioenen	-	40.862
	<u>-</u>	<u>71.589</u>

Ten aanzien van de omzetbelasting is de vordering volledig afgewikkeld.

Over 2016 is er minder pensioenpremie afgedragen dan totaal verschuldigd waardoor er, in tegenstelling tot 2015, geen pensioenvordering bestaat.

Overige vorderingen

Nog te ontvangen programmagelden	-	50.000
Nog te ontvangen juridische kosten van verzekeraar	35.212	70.724
Loonheffingen afgedragen aan ADP	57.997	55.749
Nog te ontvangen licentieopbrengsten	-	19.650
Overige	40.047	39.439
	<u>133.256</u>	<u>235.562</u>

De vergelijkende cijfers zijn aangepast voor vergelijkingsdoeleinden. Het bedrag van de loonheffingen laten we vanaf nu apart zien.

Over het jaar 2016 zijn alle programmagelden binnen het boekjaar ontvangen.

De nog te ontvangen juridische kosten betreffen de terug te ontvangen bedragen van de verzekeraar. Er zijn minder juridische kosten gemaakt in de laatste maanden van het jaar ten opzichte van vorig jaar.

Er zijn geen ontvangen licentieopbrengsten aan het einde van het jaar 2016 omdat onze muziek waarop wij rechthebbende zijn niet meer wordt ingezet.

Onder overige vallen vooruitbetaalde verzekeringspremies en vooruitbetaalde huur

Een voorziening voor vermoedelijke oninbaarheid wordt niet noodzakelijk geacht.
De vorderingen hebben een looptijd korter dan een jaar.

Liquide middelen

Rabobank	427.495	627.490
ING bank	384.692	228.252
Kas	564	105
	<u>812.751</u>	<u>855.847</u>

Ultimo 2016 is voor een bedrag van € 13.322 aan bankgaranties afgegeven. De overige liquide middelen staan ter vrije beschikking en zijn direct opeisbaar.

De liquide middelen zijn gedaald met € 43.096. Voor een toelichting op de mutatie verwijzen wij naar pagina 17 waar het kasstroomoverzicht is opgenomen.

Toelichting op de balans per 31 december 2016

PASSIVA

	31-12-2016	31-12-2015
	€	€
EIGEN VERMOGEN		
Reserve voor media-aanbod	223.795	257.746
Algemene reserve	513.487	412.684
	<u>737.282</u>	<u>670.430</u>

Voor de resultaatverdeling verwijzen wij naar Model IV voor de totstandkoming.

Reserve voor media-aanbod

Stand per 1 januari	257.746	45.729
Uit resultaatverdeling	-33.951	212.017
Stand per 31 december	<u>223.795</u>	<u>257.746</u>

We hebben een deel van onze reserve media-aanbod moeten aanspreken. Afschrijvingen van het nieuwe internetplatform en (online) uitzendingen gedurende de zomerperiode werden niet door de NPO vergoed.

Het maximum van de Reserve Media-aanbod is vastgesteld op € 500.000. Dit maximum wordt niet overschreden.

Algemene reserve

Stand per 1 januari	412.684	299.358
Uit resultaatverdeling	100.803	113.326
Stand per 31 december	<u>513.487</u>	<u>412.684</u>

De toevoeging aan de Algemene Reserve is iets afgenomen door de dalende ledeninkomsten en een systeemwijziging (zie toelichting Opbrengst verenigingsactiviteiten).

Resultaatbestemming

Overeenkomstig de wettelijke bepalingen is het resultaat ad. € 66.852 over 2016 als volgt verdeeld:

	2016
	€
Reserve voor media-aanbod	-33.951
Algemene reserve	100.803
	<u>66.852</u>

VOORZIENINGEN

Voorzieningen uit hoofde van claims, geschillen en rechtsgedingen	<u>20.000</u>	<u>-</u>
<i>Voorzieningen uit hoofde van claims, geschillen en rechtsgedingen</i>		
Stand per 1 januari	-	-
Mutatie bij	20.000	-
Stand per 31 december	<u>20.000</u>	<u>-</u>

Toelichting op de balans per 31 december 2016

De voorziening uit hoofde van claims, geschillen en rechtsgedingen heeft betrekking op geschillen waarbij de onderneming betrokken is. Hoewel de afloop van deze geschillen niet met zekerheid kan worden voorspeld, wordt mede op grond van ingewonnen juridisch advies verwacht dat de geschillen waarschijnlijk een nadelige invloed zullen hebben op de financiële positie.

KORTLOPENDE SCHULDEN

	31-12-2016	31-12-2015
	€	€
Schulden aan leveranciers		
Schulden aan leveranciers	148.166	443.591

De afname is te verklaren omdat het een momentopname betreft. Ultimo 2015 stond er een groot bedrag uit bij een externe producent.

De schulden hebben een looptijd korter dan een jaar.

Vooruitontvangen bedragen

NPO ontvangen werkkapitaal	163.890	-
Lidmaatschapsgelden	20.565	-
	184.455	-

Gedurende 2016 werd niet het hele bedrag van het werkkapitaal verrekend met het toegekende budget waardoor er ultimo 2016 nog een bedrag terugbetaald diende te worden aan de NPO. Het restant werkkapitaal is in januari 2017 overgemaakt naar de NPO.

De post lidmaatschapsgelden betreft ledengelden die vooruitontvangen zijn voor het jaar 2017.

Belastingen en premies sociale verzekeringen

Omzetbelasting	315	-
Loonheffingen	68.221	74.520
Pensioenverplichtingen	9.438	-
	77.974	74.520

De vergelijkende cijfers zijn aangepast voor vergelijkingsdoeleinden. Het bedrag van de loonheffingen is toegevoegd aan deze rubriek en laten we nu apart zien.

De loonheffingen betreft de loonheffingsverplichting over de maand december en de afrekening inzake de werkkostenrekening ultimo 2016.

De pensioenverplichting betreft de nog te betalen premies over 2016 verminderd met de vooruitbetaling van de premie voor januari 2017.

Toelichting op de balans per 31 december 2016

	31-12-2016	31-12-2015
	€	€
Overlopende passiva		
Vakantiedagen	7.170	-
Accountantskosten	15.125	15.000
Te betalen kosten inzake programma's	49.148	49.488
Te betalen kosten inzake fotorechten	49.005	-
Overig	15.917	9.267
	<u>136.365</u>	<u>73.755</u>

Er is een reservering vakantiedagen opgenomen ultimo 2016. Eind 2015 was er geen saldo 'nog op te nemen vakantiedagen personeel' omdat alle vakantiedagen zijn opgenomen binnen dat boekjaar.

In tegenstelling tot 2016 waren er in 2015 geen openstaande verplichtingen inzake fotorechten. De lasten inzake fotorechten waren in 2015 en 2016 nagenoeg gelijk.

Financiële instrumenten

PowNed maakt in de normale bedrijfsuitoefening gebruik van primaire financiële instrumenten zoals vorderingen, liquide middelen en kort- en langlopende schulden die PowNed blootstelt aan krediet-, rente-, kasstroom-, valuta- en liquiditeitsrisico. Om deze risico's te beheersen heeft PowNed beheersmaatregelen opgesteld, waaronder frequente liquiditeitsprognose, actief crediteuren- en debiteurenbeheer en actief beheer van werkkapitaal. Deze risico's worden intern voortdurend en nauwlettend bewaakt. Er is bij de PowNed geen sprake van complexe financiële instrumenten zoals financiële derivaten.

Kredietrisico

PowNed loopt kredietrisico over leningen en vorderingen opgenomen onder de handels- en overige vorderingen. Het maximale kredietrisico dat de onderneming loopt bedraagt € 135.978 bestaande uit vorderingen. Het kredietrisico is geconcentreerd bij een aantal tegenpartijen. De hoogste vordering bedraagt € 57.997. Met deze tegenpartijen bestaat een lange relatie; zij hebben altijd tijdig aan hun betalingsverplichtingen voldaan.

Renterisico en kasstroomrisico

PowNed loopt renterisico over rentedragende vorderingen en schulden. Voor vorderingen loopt PowNed risico ten aanzien van toekomstige kasstromen. Ter beperking van dit risico heeft PowNed geen rentederivaten afgesloten.

Valutarisico

Als gevolg van beperkte internationale activiteiten is er beperkt sprake van een valutarisico.

Prijsrisico

PowNed heeft geen investeringen in beursgenoteerde of niet-beursgenoteerde bedrijven. Hierdoor loopt PowNed geen prijsrisico.

Liquiditeitsrisico

PowNed bewaakt de liquiditeitspositie door middel van opvolgende liquiditeitsbegrotingen- en latest estimates en ziet erop toe dat er steeds voldoende liquiditeiten beschikbaar zijn om aan de verplichtingen te kunnen voldoen. Daarnaast doet PowNed aan actief crediteuren- en debiteurenbeheer en actief beheer werkkapitaal en voorraad.

Toelichting op de balans per 31 december 2016

Niet in de balans opgenomen verplichtingen en activa

Meerjarige financiële verplichtingen

Er zijn meerjarige contracten afgesloten met betrekking tot de huur van het kantoorpand, leaseauto's en een glasvezelverbinding. De verplichting is in onderstaand schema weergegeven.

	> 1 jaar	1 - 5 jaar
Huur kantoorpand	€ 47.736	€ 143.208
Glasvezelverbinding	€ 24.000	€ 48.000
Leaseauto's	€ 49.200	€ 36.900

Bankgaranties

Ultimo 2016 is voor een bedrag van € 13.322 aan bankgaranties afgegeven inzake het huurcontract huisvesting.

Toelichting op de exploitatierekening 2016 (2015)

	<u>Exploitatie 2016</u>	<u>Exploitatie 2015</u>
	€	€
Media-aanbod		
Vergoedingen OCW	<u>3.829.797</u>	<u>4.780.189</u>

De vergoeding OCW is afgenomen in vergelijking tot 2015 als gevolg van het ombouwen van een studio programma naar een montage programma. Bovendien is het programma gedurende heel het jaar in eigen beheer gemaakt waar het in 2015 nog een half jaar door een buitenproducent geproduceerd werd.

De radioactiviteiten hebben wij in 2016 verder teruggebracht. Ook dit leidt tot een daling in de vergoedingen.

Opbrengst verenigingsactiviteiten

Contributies leden	<u>139.928</u>	<u>195.939</u>
--------------------	----------------	----------------

De contributies zijn afgenomen door een daling van het aantal leden gedurende het boekjaar 2016. Deze daling wordt veroorzaakt doordat PowNed heeft gekozen geen ledenactiviteiten te ontwikkelen.

Ook worden de lidmaatschapsgelden, in 2016 voor het eerst toegerekend aan het jaar waar ze betrekking op hebben. Dit betekent dat zo'n 12,5% van de ontvangen lidmaatschapsgelden in 2016 betrekking heeft op het volgende boekjaar.

Opbrengst nevenactiviteiten

Opbrengst uitzendrechten/formats	<u>12.079</u>	<u>28.200</u>
----------------------------------	---------------	---------------

Dit betreft de verkoop van fragmenten en licentievergoedingen van muziek.

Lonen en salarissen

Brutolonen en salarissen	<u>862.027</u>	<u>1.113.162</u>
--------------------------	----------------	------------------

De lonen en salarissen zijn gedaald in 2016 als gevolg van een afname van het aantal werknemers en een daling van de gemiddelde loonkosten per fte door mutaties in het personeelsbestand.

Sociale lasten

Sociale lasten	98.877	108.204
Premies bedrijfsfondsen	<u>65.822</u>	<u>93.785</u>
	<u>164.699</u>	<u>201.989</u>

De sociale lasten dalen minder dan je zou verwachten op basis van de daling van de Brutolonen en salarissen. Dit is te verklaren door een hogere afdracht aan sociale lasten inzake de werkkostenregeling.

De premies bedrijfsfondsen zijn gedaald als gevolg van een afname van het aantal werknemers en een sterke daling van de pensioenpremies.

Toelichting op de exploitatierekening 2016 (2015)

Bezoldiging van bestuurders, niet-topfunctionarissen en Raad van Toezicht

Conform de Gedragscode Goed Bestuur en Integriteit Publieke Omroep zijn de beloningen van de topfunctionarissen (statutaire directie) en niet-topfunctionarissen in de jaarrekening vermeld.

Topfunctionaris

Naam: D. Weesie

Functienaam: Voorzitter bestuur en directeur omroep

Duur dienstverband: 1/1/2016 - 31/12/2016

Omvang dienstverband: 100%

Beloning: € 188.848

Belastbare vaste en variabele onkostenvergoeding: € 0

Voorzieningen beloning betaalbaar op termijn: € 23.908

Totaal bezoldiging: € 212.756

Motivatatie overschrijding van de norm: De bezoldiging van de topfunctionaris is in 2016 hoger dan de WNT-norm. Dit op basis van afspraken gemaakt bij de start van de omroep. De WNT kent een overgangsbepaling, waarvan PowNed gebruik maakt. Deze overgangsbepaling geeft ruimte om tot en met 2018 de bezoldiging te handhaven en daarna is er een periode dat de bezoldiging aangepast moet worden. WNT norm: € 179.000

Topfunctionaris

Naam: R. Mackloet

Functienaam: Penningmeester bestuur en zakelijk directeur omroep

Duur dienstverband: 1/1/2016 - 31/12/2016

Omvang dienstverband: 100%

Beloning: € 144.605

Belastbare vaste en variabele onkostenvergoeding: € 1.203

Voorzieningen beloning betaalbaar op termijn: € 18.481

Totaal bezoldiging: € 164.289

Motivatatie overschrijding van de norm: géén overschrijding van de norm

WNT norm: € 179.000

Niet topfunctionaris

Functienaam: Programmamaker en presentator

Duur dienstverband: 1/1/2016 - 31/12/2016

Omvang dienstverband: 100%

Beloning: € 173.762

Belastbare vaste en variabele onkostenvergoeding: € 0

Voorzieningen beloning betaalbaar op termijn: € 22.823

Totaal bezoldiging: € 196.585

Motivatatie overschrijding van de norm: De bezoldiging van de topfunctionaris is in 2016 hoger dan de WNT-norm. Dit op basis van een bij de start van de omroep afgesproken groeipad. De WNT kent een overgangsbepaling, waarvan PowNed gebruik maakt. Deze overgangsbepaling geeft ruimte om tot en met 2018 de bezoldiging te handhaven en daarna is er een periode dat de bezoldiging aangepast moet worden. WNT norm: € 179.000

Specificatie van de bedragen:

De heer D.J. Weesie (voorzitter bestuur en directeur omroep).

De totale bezoldiging volgens de definitie van van de WNT bedraagt € 212.756 voor een volledig dienstverband gedurende geheel 2016, bestaande uit:

- Bruto lonen en salarissen € 156.000
- Vakantietoeslag € 12.480
- Terbeschikkingstelling van auto € 9.899

Toelichting op de exploitatierekening 2016 (2015)

- Werkgeversbijdrage vrijwillige ziektekostenverzekering € 360
- Eindejaarsuitkering € 10.109
- Pensioenlasten werkgever € 23.908

De heer R. Mackloet (penningmeester bestuur en zakelijk directeur omroep).

De totale bezoldiging volgens de definitie van van de WNT bedraagt € 164.289 voor een volledig dienstverband gedurende geheel 2016, bestaande uit:

- Bruto lonen en salarissen € 120.000
- Vakantietoeslag € 10.080
- Werkgeversbijdrage vrijwillige ziektekostenverzekering € 360
- Eindejaarsuitkering € 8.165
- Belaste (kilometer)vergoeding eigen voertuig € 7.203
- Pensioenlasten werkgever € 18.481

Niet topfunctionaris.

De totale bezoldiging volgens de definitie van van de WNT bedraagt € 196.585 voor een volledig dienstverband gedurende geheel 2016, bestaande uit:

- Bruto lonen en salarissen € 150.000
- Vakantietoeslag 12.000
- Terbeschikkingstelling van auto € 1.682
- Werkgeversbijdrage vrijwillige ziektekostenverzekering € 360
- Eindejaarsuitkering € 9.720
- Pensioenlasten werkgever € 22.823

Bij het bepalen van de bedragen is de Regeling Bezoldigingscomponenten WNT gehanteerd. De genoemde personen voldoen aan de norm

De beloningen van de presentatoren zijn lager dan de norm die geldt in het "Beloningskader Presentatoren in de Publieke Omroep" (BPPO) zodat geen deel ten laste van de verenigingsgelden is gebracht.

De Raad van Toezicht bestaat gedurende 2016 uit de volgende personen:

S.L. van Hulst

Voorzitter Raad van Toezicht

Duur dienstverband: 1/1/2016 - 31/12/2016

Beloning: € 8.000

Belastbare vaste en variabele onkostenvergoeding: € 0

Beloningen betaalbaar op termijn: € 0

Totaal bezoldiging: € 8.000

Toepasselijk WNT-maximum: € 26.850

G.P.H.J. Banken

Lid Raad van Toezicht

Duur dienstverband: 1/1/2016 - 31/12/2016

Beloning: € 8.000

Belastbare vaste en variabele onkostenvergoeding: € 0

Beloningen betaalbaar op termijn: € 0

Totaal bezoldiging: € 8.000

Toepasselijk WNT-maximum: € 17.900

Toelichting op de exploitatierekening 2016 (2015)

K. Koelemeijer

Lid Raad van Toezicht

Duur dienstverband: 1/1/2016 - 31/12/2016

Beloning: € 8.000

Belastbare vaste en variabele onkostenvergoeding: € 0

Beloningen betaalbaar op termijn: € 0

Totaal bezoldiging: € 8.000

Toepasselijk WNT-maximum: € 17.900

Bezoldiging van bestuurders en commissarissen

Aan bezoldigingen met inbegrip van pensioenlasten als bedoeld in artikel 2:383 lid 1 BW, is in het boekjaar ten laste van de onderneming, zijn dochtermaatschappijen en zijn geconsolideerde andere maatschappijen gekomen voor bestuurders en voormalige bestuurders een bedrag van EUR 342.919 (2015: EUR 342.919) en voor commissarissen en voormalige commissarissen een bedrag van EUR 24.000 (2015: EUR 32.000).

Personeelsleden

Gemiddeld waren er 9 werknemers in dienst op basis van een volledig dienstverband (2015:11).

Ultimo 2016 waren er 12 werknemers in dienst (2015:10)

	<u>Exploitatie 2016</u>	<u>Exploitatie 2015</u>
	€	€
Afschrijvingen materiële vaste activa		
Hard- en software	7.859	4.633
Inventaris	19.722	3.509
Overige productie apparatuur	25.075	26.852
Online platform	37.303	-
Boekresultaat immateriële vaste activa	-	2.487
	<u>89.959</u>	<u>37.481</u>

In 2016 is een online platform gelancerd dat vanaf nu zal worden meegenomen in de afschrijvingen.

Directe produktiekosten

Technische produktiekosten media aanbod	436.387	386.036
Overige produktiekosten media-aanbod	2.013.551	2.682.504
Directe kosten vereniging	8.571	33.914
	<u>2.458.509</u>	<u>3.102.454</u>

Een deel van de daling van de directe produktiekosten wordt ingegeven door de afbouw van onze radioactiviteiten. Voor de overige verklaringen verwijzen we naar het onderstaande.

Technische produktiekosten media-aanbod

Faciliteiten en overig	<u>436.387</u>	<u>386.036</u>
------------------------	----------------	----------------

De technische produktiekosten zijn gestegen omdat de eerste helft van 2015 het studioprogramma is geproduceerd door een buitenproducent. De technische produktiekosten zaten in dat jaar deels opgesloten in de post 'Uitzendrechten'. Hierdoor is er sprake van een verschuiving.

Toelichting op de exploitatierekening 2016 (2015)

	Exploitatie 2016	Exploitatie 2015
	€	€
Overige produktiekosten media-aanbod		
Honoreringen freelancers	1.141.852	482.835
Uitzendrechten	504.536	1.872.930
Overige programmakosten	367.163	326.739
	<u>2.013.551</u>	<u>2.682.504</u>

De vergelijkende cijfers zijn aangepast voor vergelijkingsdoeleinden. De huisvestingskosten worden vanaf dit boekjaar verantwoord onder de overige bedrijfslasten.

Er zijn verschillende verklaringen voor de stijging van de post 'Honoreringen freelancers'.

Er is een verschuiving van kosten van de rubriek uitzendrechten naar honoreringen freelancers en overige programmakosten doordat in de eerste helft van 2015 het studioprogramma geproduceerd werd door een buitenproducent. In 2016 gebeurde dit het hele jaar in eigen beheer.

In 2016 heeft PowNed de freelancers voor de redactie online in eigen beheer genomen. In het verleden werden deze diensten ingekocht bij NewsMedia en werden dus anders verantwoord.

In de laatste periode van 2016 is de productie van online video-iems verder opgevoerd. Dit leidt tot extra kosten in freelance verslaggeving, cameramensen en editors.

Directe kosten vereniging

Kosten ledenadministratie	8.349	19.814
Kosten ledenwerving	-	5.838
Overige kosten verenigingsactiviteiten	222	8.262
	<u>8.571</u>	<u>33.914</u>

De kosten ledenadministratie zijn afgenomen ten opzichte van 2015 als gevolg van wisseling van externe dienstverlener eind 2015. In 2016 is er geen sprake van ledenwerving.

Overige bedrijfslasten

Overige personeelskosten	25.207	7.155
Huisvestingskosten	67.962	68.203
Promotiekosten	11.041	10.615
Autokosten	16.734	15.655
Kantoorkosten	44.141	27.083
Algemene kosten	167.358	87.466
	<u>332.443</u>	<u>216.177</u>

De vergelijkende cijfers zijn aangepast voor vergelijkingsdoeleinden. De huisvestingskosten worden vanaf dit boekjaar apart verantwoord.

Overige personeelskosten

Wervingskosten	11.448	-
Overige personeelskosten	13.759	7.155
	<u>25.207</u>	<u>7.155</u>

In 2016 zijn er kosten gemaakt voor werving personeel.

Toelichting op de exploitatierekening 2016 (2015)

	Exploitatie 2016	Exploitatie 2015
	€	€
Huisvestingskosten		
Huur onroerend goed	53.294	54.264
Overige huisvestingskosten	14.668	13.939
	<u>67.962</u>	<u>68.203</u>

De vergelijkende cijfers zijn aangepast voor vergelijkingsdoeleinden. De huurlasten worden vanaf dit boekjaar apart verantwoord.

Promotiekosten		
Representatiekosten	6.036	5.006
Reis- en verblijfkosten	5.005	5.609
	<u>11.041</u>	<u>10.615</u>

Autokosten		
Leasekosten	12.761	12.680
Overige autokosten	3.973	2.975
	<u>16.734</u>	<u>15.655</u>

Kantoorkosten		
Kosten automatisering	21.966	10.143
Telecommunicatie	12.461	14.731
Overige kantoorkosten	9.714	2.209
	<u>44.141</u>	<u>27.083</u>

De automatiseringskosten nemen voornamelijk toe door de aanschaf van softwarelicenties en beheer. De overige kantoorkosten zijn toegenomen door de aanschaf van klein inventaris onder andere in verband met de verhuizing naar de nieuwe locatie eind 2015.

Algemene kosten		
Accountantskosten	38.603	22.385
Administratiekosten	39.920	31.154
Verzekeringen	31.976	10.687
Overige algemene kosten	56.859	23.240
	<u>167.358</u>	<u>87.466</u>

De stijging van de Algemene kosten zijn te verklaren door hogere accountantskosten door wisseling van accountantskantoor en meerwerk, meer financiële/administratieve ondersteuning. De stijging in de post verzekering is terug te leiden tot hogere premies voor de bedrijfsaansprakelijkheidsverzekering. De kosten voor de samenwerkingsovereenkomst met de NTR zorgen voor een toename van de Overige algemene kosten.

Financiële baten en lasten

Rentelasten en soortgelijke kosten		
Bankrente en kosten	4.054	2.717
Rente belastingdienst	960	-
Overige rentelasten	2.301	5.006
	<u>7.315</u>	<u>7.723</u>

Toelichting op de exploitatierekening 2016 (2015)

De overige rentelasten hebben betrekking op het gespreid betalen van de pensioenpremies.

Bartering

In 2016 is er geen sprake van bartering.

Onafhankelijk product

Het bedrag dat in 2016 besteed is aan onafhankelijke producties zoals bepaald in artikel 2.116 t/m 2.121 van de Mediawet 2008 is € 329.682. Dit is 11,8 % van het media-aanbod 2016 zoals bedoeld in artikel 2.149 van de Mediawet 2008.

Ledenaantal en kosten ledenwerving

Ultimo 2016 had PowNed 27.761 actieve leden. Er zijn geen wervingskosten gemaakt.

Transacties met verbonden partijen

Van transacties met verbonden partijen is sprake wanneer een relatie bestaat tussen de onderneming en een natuurlijk persoon of entiteit die verbonden is met de onderneming. Dit betreffen onder meer de relaties tussen de onderneming en haar deelnemingen, de bestuurders en de functionarissen op sleutelposities. Onder transacties wordt verstaan een overdracht van middelen, diensten of verplichtingen, ongeacht of er een bedrag in rekening is gebracht.

Er hebben zich geen transacties met verbonden partijen voorgedaan op niet-zakelijke grondslag. De bezoldiging van de bestuurders en commissarissen is opgenomen onder 'WNT en bezoldiging'.

Gebeurtenissen na balansdatum

De zaak Roberson is tot een uitspraak gekomen. Wij zijn veroordeeld tot de betaling van een bedrag ter grootte van € 4.500. Deze zaak betrof een rechtenkwestie. Een beroep wordt overwogen.

PowNed heeft een hoger beroep aangetekend in de zaak Hoes.

PowNed heeft in het verleden met de Belastingdienst afgestemd dat zij integraal vennootschapsbelastingplichtig is. Met de Belastingdienst is een vaststellingsovereenkomst gesloten aangaande wijze waarop de fiscale winst dient te worden bepaald. Sinds het maken van deze afspraak zijn relevante omstandigheden (met name de Mediawet) ingrijpend gewijzigd. De PowNed heeft daarom in 2016 haar vennootschapsbelastingplicht heroverwogen. Er is sprake van een vennootschapsbelastingplicht voor zover een vereniging één of meer ondernemingen drijft. PowNed heeft goede argumenten zich op het standpunt te stellen dat zij niet belastingplichtig is voor de vennootschapsbelasting. Dit is bij de Belastingdienst aan de orde gesteld.

De vennootschapsbelastingpositie in deze jaarrekening is in overeenstemming met de thans geldende afspraak vastgesteld. De discussie met de Belastingdienst over de vennootschapsbelastingplicht en een eventuele nieuwe invulling daarvan met ingang van 1 januari 2017 is momenteel nog gaande.

Model IV Toelichting op exploitatierekening volgens categoriale indeling 2016
in €, x 1000

Baten	Radio	TV	OMA	Neven activiteiten	Verenigings activiteiten	Organisatie kosten	Totaal
1. Media-aanbod	158	2.175	458	-	-	1.039	3.830
2. Programmagebonden eigen bijdragen	-	-	-	-	-	-	-
3. Opbrengst programmabladen	-	-	-	-	-	-	-
4. Opbrengst overige nevenactiviteiten	-	-	-	12	-	-	12
5. Opbrengst Verenigingsactiviteiten	-	-	-	-	140	-	140
6. Overige bedrijfsopbrengsten	-	-	-	-	-	-	-
7. Som der <i>bedrijfsopbrengsten</i>	158	2.175	458	12	140	1.039	3.982
Lasten							
8. Lonen en salarissen	34	268	43	3	27	487	862
9. Sociale lasten	4	76	14	1	-	70	165
10. Afschrijvingen op immateriële en materiële vaste activa	-	-	-	-	-	90	90
11. Bijzondere waardevermindering van vlottende activa	-	-	-	-	-	-	-
12. Directe productiekosten	86	1.956	383	-	13	28	2.466
13. Overige bedrijfslasten	-	-	-	-	-	332	332
14. Toerekening organisatiekosten	-	-	-	-	-	-	-
15. Som der <i>bedrijfslasten</i>	124	2.300	440	4	40	1.007	3.915
16. Bedrijfsresultaat	34	-125	18	8	100	32	67
17. Opbrengst van vorderingen die tot vaste lasten behoren	-	-	-	-	-	-	-
18. Rente baten en inkomsten uit beleggingen	-	-	-	-	-	-	-
19. Waardeverandering van vorderingen die tot vaste activa behoren	-	-	-	-	-	-	-
20. Gerealiseerde waardeverandering van beleggingen resp. effecten	-	-	-	-	-	-	-
21. Ongerealiseerde waardeverandering van beleggingen resp. effecten	-	-	-	-	-	-	-
22. Ongerealiseerde waardeverandering van materiële vaste activa	-	-	-	-	-	-	-
23. Som der financiële baten en lasten	-	-	-	-	-	-	-
24. Exploitatieresultaat voor toekenningen Eigen Bijdragen	34	-125	18	8	100	32	67
25. Toerekening resultaat niet-prog.gebonden EB	-	-	-	-	-	-	-
26. Saldo uit gewone bedrijfsuitoefening	34	-125	18	8	100	32	67
27. Over te dragen reserve voor media-aanbod	-	-	-	-	-	-	-
28. Exploitatieresultaat na overdracht	34	-125	18	8	100	32	67
29. FTE gemiddeld	-	5	1	-	-	3	9
30. FTE Ultimo	-	8	1	-	-	3	12

Model VI Toelichting op nevenactiviteiten per cluster 2016

in €, x 1000

Baten		Cluster 4	Totaal
1. Media-aanbod	-	-	-
2. Programmagebonden eigen bijdragen	-	-	-
3. Opbrengst programmabladen	-	-	-
4. Opbrengst overige nevenactiviteiten	12	12	12
5. Opbrengst Verenigingsactiviteiten	-	-	-
6. Overige bedrijfsopbrengsten	-	-	-
7. Som der <i>bedrijfsopbrengsten</i>	12	12	12
Lasten			
8. Lonen en salarissen	3	3	3
9. Sociale lasten	1	1	1
10. Afschrijvingen op immateriële en materiële vaste activa	-	-	-
11. Bijzondere waardevermindering van vlottende activa	-	-	-
12. Directe productiekosten	-	-	-
13. Overige bedrijfslasten	-	-	-
14. Toerekening organisatiekosten	-	-	-
15. Som der <i>bedrijfslasten</i>	4	4	4
16. Bedrijfsresultaat	8	8	8
17. Opbrengst van vorderingen die tot vaste lasten behoren	-	-	-
18. Rentebaten en inkomsten uit beleggingen	-	-	-
19. Waardeverandering van vorderingen die tot vaste activa behoren	-	-	-
20. Gerealiseerde waardeverandering van beleggingen resp. effecten	-	-	-
21. Ongerealiseerde waardeverandering van beleggingen resp. effecten	-	-	-
22. Ongerealiseerde waardeverandering van materiële vaste activa	-	-	-
23. Som der financiële baten en lasten	-	-	-
24. Exploitatieresultaat voor toekenningen Eigen Bijdragen	8	8	8

Overige gegevens

Statutaire bepaling resultaat

In de statuten van de vereniging staat in artikel 16 het volgende bepaald: "Jaarlijks, binnen zes maanden na afloop van het boekjaar, behoudens verlenging van deze termijn door de ledenraad, wordt de jaarlijkse vergadering van de ledenraad gehouden, waarin onder meer aan de orde worden gesteld:

- de behandeling van het jaarverslag, opgesteld door het bestuur en ondertekend door alle bestuursleden en leden van de raad van toezicht;
- de vaststelling van de jaarrekening, opgesteld door het bestuur en ondertekend door alle bestuursleden en leden van de raad van toezicht;"

Omtrent de bestemming van het resultaat is niets opgenomen in de statuten van de vereniging. Hieromtrent zijn bepalingen opgenomen in de mediawet 2008. In artikel 2.135 lid 1 staat bepaald dat "tenzij bij of krachtens deze wet anders is bepaald, gebruiken NPO en de publieke media-instellingen al hun inkomsten voor de uitvoering van de publieke mediaopdracht." Voorts is in artikel 2.176 lid 1 opgenomen: "Gereserveerde gelden voor de verzorging van media-aanbod worden in het volgende kalenderjaar besteed aan de doelen waarvoor zij oorspronkelijk bestemd zijn."

Controleverklaring

Voor de controleverklaring verwijzen wij naar de volgende bladzijde.

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

Aan: het Bestuur en de Raad van Toezicht van Vereniging PowNed

Verklaring over de in dit jaarverslag opgenomen jaarrekening 2016

Ons oordeel

Wij hebben de in dit jaarverslag opgenomen jaarrekening 2016 van Vereniging PowNed te Amsterdam gecontroleerd.

Naar ons oordeel:

- geeft de in het jaarverslag opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen van Vereniging PowNed per 31 december 2016 en van het resultaat over 2016 in overeenstemming met de Regeling vaststelling Handboek Financiële Verantwoording Landelijke Publieke Media-instellingen 2016 en de bepalingen bij en krachtens de Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT).
- zijn de in de jaarrekening verantwoorde baten, lasten en balansmutaties over 2016 in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand gekomen in overeenstemming met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen, zoals vermeld in de Regeling vaststelling Handboek Financiële Verantwoording Landelijke Publieke Media-instellingen 2016.

De jaarrekening bestaat uit:

1. de balans per 31 december 2016
2. de exploitatierekening over 2016 en
3. de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden, het Controleprotocol Publieke Media-instellingen van de Regeling vaststelling Handboek Financiële Verantwoording Landelijke Publieke Media-instellingen 2016 en de Regeling controleprotocol WNT 2016 vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij zijn onafhankelijk van Vereniging PowNed zoals vereist in de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen andere informatie

Naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij, omvat het jaarverslag andere informatie, die bestaat uit:

- het bestuursverslag, waaronder het verslag van de Raad van Toezicht;

- de overige gegevens.

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie:

- met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat;
- alle informatie bevat die op grond van de Regeling vaststelling Handboek Financiële Verantwoording landelijke publieke media-instellingen 2016 is vereist.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de controle van de jaarrekening of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat.

Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in het Controleprotocol Publieke Media-instellingen van de Regeling vaststelling Handboek Financiële Verantwoording Landelijke Publieke Media-instellingen 2016 en de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder het bestuursverslag en de overige gegevens in overeenstemming met de Regeling vaststelling Handboek Financiële Verantwoording landelijke publieke media-instellingen 2016.

Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening

Verantwoordelijkheden van het bestuur en de Raad van Toezicht voor de jaarrekening

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening in overeenstemming met de Regeling vaststelling Handboek Financiële Verantwoording Landelijke Publieke Media-instellingen 2016 en de bepalingen bij en krachtens de WNT. Het bestuur is ook verantwoordelijk voor het rechtmatig tot stand komen van de in de jaarrekening verantwoorde baten, lasten en balansmutaties in overeenstemming met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen, zoals vermeld in de Regeling vaststelling Handboek Financiële Verantwoording Landelijke Publieke Media-instellingen 2016. In dit kader is het bestuur verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet het bestuur afwegen of de instelling in staat is om haar werkzaamheden in continuïteit voort te zetten. Op grond van genoemd verslaggevingsstelsel moet het bestuur de jaarrekening opmaken op basis van de continuïteitsveronderstelling, tenzij het bestuur het voornemen heeft om de instelling te liquideren of de bedrijfsactiviteiten te beëindigen of als beëindiging het enige realistische alternatief is.

Het bestuur moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de instelling haar bedrijfsactiviteiten in continuïteit kan voortzetten, toelichten in de jaarrekening.

De Raad van Toezicht is verantwoordelijk voor het uitoefenen van toezicht op het proces van financiële verslaggeving van de instelling.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate, maar geen absolute mate, van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, het Controleprotocol Publieke Media-instellingen van de Regeling vaststelling Handboek Financiële Verantwoording Landelijke Publieke Media-instellingen 2016, de Regeling controleprotocol WNT 2016, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze controle bestond onder andere uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude dan wel het niet rechtmatig tot stand komen van baten, lasten en balansmutaties, het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;
- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de instelling;
- het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door het bestuur en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan;
- het vaststellen dat de door het bestuur gehanteerde continuïteitsveronderstelling aanvaardbaar is. Tevens op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de instelling haar bedrijfsactiviteiten in continuïteit kan voortzetten. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat een onderneming haar continuïteit niet langer kan handhaven.
- het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen;
- het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende

transacties en gebeurtenissen en of de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede balansmutaties in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand zijn gekomen.

Wij communiceren met de Raad van Toezicht onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Amstelveen, 18 april 2017

KPMG Accountants N.V.

E. Breijer RA